

หัวข้อวิจัย : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย : อนพัทธ์ หนองคู
หน่วยงาน : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2555

บทคัดย่อ

การพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความเจริญเติบโตจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ หลายปัจจัย และปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของประเทศไทย ก็คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคภายในประเทศ ซึ่งนอกจากจะเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดทิศทางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแล้วยังเป็นปัจจัยที่สะท้อนถึงความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศอีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา รูปแบบค่าใช้จ่ายในการบริโภค การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชนที่จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและการประกอบอาชีพ ตลอดจนศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 324,812.29 บาทต่อปี มูลค่าหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 283,087.10 บาทต่อปี มูลค่าทรัพย์สินเฉลี่ยเท่ากับ 1,197,100 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 245,789.03 บาทต่อปี โดยกลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบค่าใช้จ่ายในการบริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 94 เป็นการค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและอุปโภค และเมื่อจำแนกประเภทของค่าใช้จ่ายที่มีสัดส่วนสูงที่สุด 3 อันดับแรก คือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางและการสื่อสาร และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 31.80 ร้อยละ 25 และร้อยละ 19 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายในการบริโภคจำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน พบว่าในแต่ละช่วงอายุมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคแตกต่างกัน โดยช่วงอายุที่มีรายได้และค่าใช้จ่ายสูงที่สุดได้แก่ อายุ 40 - 49 ปี มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเท่ากับ 283,978.95 บาทต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า เป็นกลุ่มที่มีรายได้และค่าใช้จ่ายในการบริโภคสูงสุดเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างในระดับการศึกษาอื่นๆ โดยมีค่าใช้จ่ายเท่ากับ 448,703.71 บาทต่อปี และผลการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการบริโภค

ระหว่างกลุ่มอาชีพต่างๆ พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันจะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคแตกต่างกัน โดยอาชีพที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคมากที่สุดคือ อาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยมีค่าใช้จ่ายเท่ากับ 300,566.90 บาทต่อปี ดังนั้นจากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างกันในเรื่องอายุ ระดับการศึกษา และการประกอบอาชีพ ทำให้ระดับค่าครองชีพของประชาชนในแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันด้วยเช่นกัน

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภค จากการประมาณการสมการการบริโภคของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) ผลการศึกษาพบว่า รายได้มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภค (C_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.361 ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95

และเมื่อเพิ่มปัจจัยด้านอื่นๆ (ได้แก่ รายได้ ทรัพย์สิน และหนี้สิน) มาทดสอบ พบว่า ปัจจัยรายได้ และทรัพย์สิน มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภค (C_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยรายได้เท่ากับ 0.256 ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยทรัพย์สินเท่ากับ 0.18 ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 โดยทั้งสองปัจจัยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับค่าใช้จ่ายในการบริโภคตรงตามสมมติฐาน ในขณะที่ปัจจัยหนี้สินเป็นเพียงปัจจัยเดียวที่ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการบริโภค โดยสมการดังกล่าว มีค่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.212 ซึ่งหมายความว่าปัจจัยต่างๆ ที่ทำการศึกษาสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 21.20

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภค